

THIRD ANTALYA DIPLOMACY FORUM: outset of new initiatives

The Antalya Diplomatic Forum, which was held in the Republic of Turkey Between March 1-3, 2024 is considered one of the biggest diplomatic events of the year and served as a political platform for intensifying relations with partner countries and discussing future steps.

Turkmenistan has successfully combined positive neutrality with its foreign policy, which is implemented on the principles of good neighborliness and mutual respect.

As it known, Antalya Diplomatic Forum (ADF) is an initiative aimed at creating a broad dialogue space to exchange views on important global and regional issues and finding answers to modern challenges, and developing new effective ways of cooperation. This forum gathered about 4,500 representatives from about 150 countries. Among them are heads of state and ministers from about 20 countries, about 100. The forum, titled "Prioritizing Diplomacy in the Time of Crisis", will discuss current issues such as global fears and crises, climate change, migration, global trade tensions, and artificial intelligence.

In his deeply meaningful speech, Hero-Arkadag mentioned at the Antalya Diplomatic Forum was distinguished by its high significance in finding positive solutions to international issues and promoting new initiatives. During his historic speech, The National Leader of the Turkmen people, Chairman of the Halk Maslahaty of Turkmenistan paid special attention to the Sustainable Development Goals, as well as to two main priorities - energy coordination and transport connectivity.

At the beginning of his speech, our Hero-Arkadag said, under the Global Security Strategy we saw a very clear and authoritative position of developing countries, whose political role and influence was only increasing, and that was a consistent and positive trend. This situation requires special attention and appropriate consolidation in the strategic plans of the United Nations.

In that regard, a special role was given to "green diplomacy" and the predominance of such a model of cooperation on the planet, which should be based on collective responsibility, overcome corporate and group interests and serve the future, the Hero-Arkadag noted.

As the National Leader of the Turkmen people noted, in general, speaking about joint work to develop a fundamental model of the economy and sustainable development, Turkmenistan designates it as a transition period, including such basic theses as the grading of the level of scientific and technological progress, digitalisation and innovative standards of states; the unconditional priority of environmental criteria in the economy, trade, transport, industry, in the extraction and processing of raw materials and in other areas; an increase in literacy, knowledge and awareness of

the population in the field of ecology; assistance to people, especially youth, in creating conditions for economic activity, passion for life, collective endeavours, creativity and innovative judgments; systematic and permanent attention to the international exchange of knowledge and experience in various sectors and the stimulation of scientific and youth diplomacy.

It was obvious that the formation of an inclusive transport system would significantly increase international trade and investment activity, the Chairman of the Halk Maslahaty Gurbanguly Berdimuhamedov noted, inviting international financial and economic institutions and regional structures to provide sufficient support to transport projects and to participate in strategic decision-making. In this regard, Turkmenistan's readiness to negotiate in those areas and to provide all conditions for their participation in the implementation of both national and international projects was expressed.

At the same time, the climate agenda is being promoted today as a signal that determines global security and peaceful coexistence. Turkmenistan was a supporter of the systematic monitoring of that issue and the formation of a methodology for the multilateral observation and minimisation of the impact of climatic, environmental and manmade disasters as the basis of the structural component of a thorough approach to ensuring security, the National Leader of the Turkmen people said, focusing on the importance of resolving those issues through the creation of specialised centres of the United Nations in different parts of the world.

At the end of his speech, the National Leader of the Turkmen people, Chairman of the Halk Maslahaty Gurbanguly Berdimuhamedov answered questions from journalists such as, Yusuf Erem, a correspondent for the TRT World TV channel of the State Television and Radio Company of Türkiye.

The first participation of our Hero-Arkadag in the Antalya Diplomatic Forum once again showed that the international initiatives of our country, including the Turkmen-Turkish friendly relations, are reaching a high new level. Let the Turkmen-Turkish relations, founded on the wonderful wisdom of "One nation, two states", continue to prosper!

We wish long life, good health and every success in all their endeavours for the benefit of our Motherland to Hero-Arkadag who is advancing reasonable initiatives for the sake of universal well-being and peace in the world, and Arkadagly Hero Serdar, who is leading Turkmen diplomacy to victorious positions, and may his state affairs be filled with prosperity!

Merjen JUMAGYLYJOVA,
the 4th year student of the Faculty of
International Journalism.

УКРЕПЛЕНИЕ ДВУСТОРОННИХ СВЯЗЕЙ ЧЕРЕЗ КУЛЬТУРНЫЙ И ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ОБМЕН

Возрождения новой эпохи могущественного государства, последовательно реализуя политику диверсификации и модернизации национальной экономики на основе привлечения новейших технологий и научных достижений, наша Отчизна активно укрепляет международное сотрудничество со всеми странами планеты. При этом особое значение придаётся укреплению плодотворных связей с государствами-соседями, в том числе с Афганистаном, с народом которого нас объединяют многовековые традиции дружбы и историко-культурная общность.

Так, 4-6 марта нынешнего года, в столице Туркменистана, Ашхабаде,

подчеркнул, что проведение выставки и бизнес-форума даст новый импульс развитию отношений между двумя странами и поможет расширить рамки взаимовыгодного партнерства.

Выставка демонстрировала широкий спектр афганских товаров, включая продукты питания, сухофрукты, текстиль, а также произведения народного искусства. Особое внимание было уделено текстильным изделиям, включая уникальные ковры и паласы. Отличительной особенностью текстильных изделий является использование натуральных красителей, которые обеспечивают сохранение яркости узоров на длительное время. Кроме того, были представлены изделия народных ремесел, керамика,

художественное стекло, предметы декоративно-прикладного искусства, что позволило посетителям увидеть и оценить богатство и разнообразие культурного наследия Афганистана.

Параллельно с выставкой проходил туркменско-афганский бизнес-форум, где обсуждались вопросы торгово-экономического сотрудничества, экспортного и инвестиционного потенциала обеих стран. Форум стал платформой для обмена мнениями и опытом, выявления новых возможностей для бизнеса и укрепления двусторонних связей. Участники форума рассмотрели перспективы развития двустороннего партнерства в различных сферах, включая торговлю, инвестиции и сотрудничество в области культуры и торговли.

События, такие как выставка афганских товаров и туркменско-афганский бизнес-форум, являются живым свидетельством того, как экономическое и культурное сотрудничество может служить мостом между народами, способствуя развитию мира, стабильности и взаимопонимания в регионе. Эти мероприятия не только способствуют налаживанию деловых контактов между предпринимателями двух стран, но и открывают новые горизонты для углубления двусторонних отношений.

Ресул ГЫЛЫДЖОВ,
студент III курса факультета
международных экономических
отношений.

(Başlangyjy gazetiniň öňki sanlarynda).

Türkmen diplomatiýasy Bitarap Türkmenistanyň syýasatynyň täsirliiligini zygyderli ýokarlandyrmak maksady bilen, turuwbaşdan ikitaraplaýyn hem-de köptaraplaýyn diplomatiýany ösdürmäge uly üns berip gelýär. Şol bir wagtyň özünde hem biziň diplomatiýamyz öz önünde durýan wezipeleri üstünlikli çözmek maksady bilen, diplomatik işiň öz mazmuny boýunça çylşyrymlydygyny, görnüşleri we usullary boýunça bolsa köp görnüşlidigini hemişe göz önünde tutýar. Bu aýratynlyklar ikitaraplaýyn diplomatiýa hem, köptaraplaýyn diplomatiýa hem mahsusdyr.

Ikitaraplaýyn we köptaraplaýyn diplomatiýanyň arasyndaky aýratynlyklara seretmezden, diplomatiýanyň bu iki görnüşiniň sazlaşykly utgaşdyrylmagynyň olary baýlaşdyrýandygyny hem belläp geçeliň. Şu jähetden, ikitaraplaýyn diplomatiýa bilen deňeşdirilende, köptaraplaýyn diplomatiýa özüniň ençeme aýratynlyklary bilen tapawutlanýar. Şeýle aýratynlyklar diňe bir diplomatik işini amala aşyrmagyň görnüşinde däl, eýsem, protokol tejribesinde hem bardyr.

Mysal üçin, döwletleriň halkara hökümetara guramalaryň ýanyndaky hemişelik wekilhanalarynyň hukuk ýagdaýy baradaky Wena konwensiýasynyň (1975) degişli kadasyna laýyklykda, döwletiň ol ýa-da başga hökümetara guramanyň ýolbaşçysynyň razylygyny soramazdan, şol guramanyň ýanyndaky diplomatik wekilhanasynyň baştutanyny özüniň bellemäge hukugy bardyr. Şol bir wagtyň özünde hem BMG-niň degişli düzgünine laýyklykda, bu guramanyň ýanynda bellenen döwletiň Hemişelik wekiliniň hökmany suratda öz wezipesine laýyk gelýän in ýokary diplomatik derejesi, ýagny Ilçi derejesi bolmalydyr. Eger Hemişelik wekilde şeýle dereje bolmadyk ýagdaýynda, onda onuň wezipä bellenilýändigini baradaky resmi haty guramanyň ýolbaşçysy tarapyndan kabul edilip bilinmeýär. Ikitaraplaýyn gatnaşyklarda bolsa, öňden gelýän düzgüne laýyklykda, bir döwlet başga bir döwletde özüniň ilçisini bellemezden ozal, şol döwletiň öz ilçisiniň akkreditasiýa ediljek döwletinden hökmany suratda bellenen tertipde agreman soramagy hökmandyr.

Ikitaraplaýyn diplomatiýadan tapawutlylykda, köptaraplaýyn diplomatiýa örän köp guramaçylyk meseleleriň çözülmegini hem talap edýär. In bolmanda şeýle mysaly getireýin:

BMG-niň BA-synyň ýyllyk sessiýasy öz işine başlamazdan ozal, ähli agza döwletleriň wekiliýetleri inlis elipbiýiniň tertibinde mejlisler zalynda öz ýerlerinde oturýarlar. Şol bir wagtyň özünde hem her ýyl mejlisler zalyňyň birinji hataryndaky birinji orunda oturmak üçin wekiliýetleriň arasynda bije atylýar. Gepiň gerdişine görä aýtsam, 1993-nji ýylda geçirilen şeýle bijäniň netijesin-

medeni-ynsanperwer gatnaşyklaryň ýola goýulmagyna we olaryň deň derejede netijeli ösmegine ýardam etmek bolup durýar. Köptaraplaýyn diplomatiýa barada aýdanymyzda, onda munuň halkara hökümetara guramalaryň we maslahatlaryň işi, gepleşikleriň geçirilmegi bilen bagly birnäçe döwletleriň wekilleriniň gatnaşmagyndaky diplomatik iş bolup durýandygy sebäpli,

TÜRKMENISTANYŇ KÖPTARAPLAÝYN DIPLOMATIÝA GATNAŞMAGYNYŇ AÝRATYŇLYKLARY

de, BA-nyň 48-nji sessiýasy döwründe mejlisler zalyňyň birinji hataryndaky birinji orunda oturmak Türkmenistanyň wekiliýetiniň paýyna düşüpdü.

Ikitaraplaýyn resminamalar bilen deňeşdirilende köptaraplaýyn resminamalar hem köp halatlarda ençeme artykmaçlyklardan peýdalanýarlar. Mysal üçin, Bütindünýä söwda guramasynyň

köptaraplaýyn diplomatiýanyň wezipesi, esasan, global, ýagny ählumumy meseleleriň çözülmegine ýardam etmek bolup durýar.

Şu jähetden, Türkmenistanyň BMG-niň ýanyndaky ilkinji Hemişelik wekiliniň ýolbaşçylygynda Türkmenistanyň BMG-niň ýanynda döredilen Hemişelik wekilhanasynyň (HW) esasy maksady,

işine gatnaşmak oňa agza döwletler üçin onlarça, megerem, ýüzlerçe ikitaraplaýyn söwda resminamalaryň ýerini tutýar.

Köptaraplaýyn diplomatiýa, ikitaraplaýyn diplomatiýadan diplomatik işi amala aşyrmagyň maksatlary, ugurlary, görnüşleri boýunça hem tapawutlanýar. Muňa ýokarda seredip geçişimiz ýaly, ikitaraplaýyn diplomatiýada ilçiniň esasy wezipesi öz ýurduňyň onda işleýän ýurdy bilen syýasy, söwda-ykdysady, ylmy-tehniki, şeýle hem

ilkinji nobatda, BMG-de Türkmenistanyň milli bähbitlerini doly ýüze çykar-mak we olary dogry kesgitlemek, soňra bolsa şol bähbitleriň esasynda BMG bilen maksada okgunly köptaraplaýyn hyzmatdaşlygy ýola goýmak we ösdürmek arkaly BMG-niň we onuň ulgamynyň edaralarynyň üsti bilen ýurdumyzyň Bitaraplyk syýasatyny üstünlikli amala aşyrmak boldy.

Türkmenistanyň BMG bilen gatnaşyklarynyň üstünde doly durup geçmek üçin bir-iki kitap ýazmak hem

Halypa diplomatdan ussatlyk sapaklary

ýeterlik bolmasa gerek. Şonuň üçin hem şol gatnaşyklara diňe ýurdumyzyň BMG-niň esasy edaralarynyň biri bolan Baş Assambleýasy bilen hyzmatdaşlygynyň mysalynda gysgaça seredip geçeliň (BMG-niň esasy edaralary Baş Assambleýadan, Howpsuzlyk Geňeşinden, Ykdysady we Durmuş Geňeşinden, Halkara Kazyýetden we Sekretariatdan durýar).

Ozaly bilen, BMG-niň Baş Assambleýasynyň mejlis edarasy bolup durýandygyny we onuň özüniň nobatdaky ýyllyk mejlislerine, ýörite we adatdan daşary mejlislere ýygnaýandygyny belläp geçeliň. BA-nyň sessiýasynyň gün tertibi 140-175 bentden durýan hem bolsa, ara alyp maslahatlaşmagyň merkezinde, adatça, 10-a golaý adamzat üçin aýratyn möhüm mesele durýar. BA-nyň ýyllyk sessiýasy sentýabryň üçünji ongünlüginde başynda açylýar we takmynan, indiki ýylyň şol wagtynda-da ýapylýar. Sessiýanyň esasy bölegi 25-nji dekabra çenli tamamlanýar we gysga arakesmeden soň, sessiýanyň mejlisi ýene-de dowam edýär.

BA-nyň her sessiýasynyň başynda iki-üç hepdäniň dowamynda umumy-syýasy çekişmeler bolup geçýär we olarda döwlet we hökümet Baştutanlary, daşary işler ministrleri dünýädäki ýagdaýa baha berýärler, dünýä syýasatynyň möhüm meseleleri boýunça öz nukdaýnazarlaryny, öz döwletleriniň daşary syýasatynyň esasy ýörelgelerini we ugurlaryny beýan edýärler.

Soňra sessiýanyň gün tertibindäki meselelere şol bir wagtyň özünde hereket edýän umumy mejlislerde we 6 sany esasy komitetlerde seredilýär. BA-nyň mejlisinde seredilen meseleler boýunça kararlar olary sese goýmazdan kabul etmek ýa-da olara ses bermek arkaly kabul edilýär. Ses bermeklik agza döwletleriň wekiliýetleri tarapyndan dürli reňkli düwmeleri basmaklyk arkaly amala aşyrylýar.

(Dowamy bar).

Amangeldi RAHMANOW,
Türkmenistanyň Daşary işler ministrliğiniň Halkara gatnaşyklary institutynyň Halkara gatnaşyklary we diplomatiýa kafedrasynyň müdiri,
Türkmenistanyň Adatdan daşary we Doly ygtyýarly ilçisi, «Türkmenistanyň ussat diplomaty» nyşanynyň eýesi,
professor, taryh ylmylarynyň doktory,
filosofiýa ylmylarynyň kandidaty.

A.Rahmanow Türkmenistanyň HHR-däki ilkinji Adatdan daşary we Doly ygtyýarly ilçisi bolup, ol 1995 — 2001-nji ýyllarda ýurdumyzyň Pekindäki diplomatik wekilhanasyna ýolbaşçylyk etdi.

Ykballary özgerdýän bäsleşik

ARZYLÝ ARZUWLARYŇ WYSALY

Elbetde, ajaýyp bahar paslynyň ilkinji günlerinde türkmen diplomatiýasynyň milli mekdebiniň däbine öwrülen «Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşiginiň nobatdaky oýny geçirilip, ol ýatdan çykmaýak pursatlara baý boldy. Bu bäsleşik ýaşlaryň her biri üçin geljegiň ýagty şamçyragydyr. Sebäbi bu bäsleşik her bir gatnaşyjynyň ykbalynda taryhyň, şu günüň, geljegiň bir sudurda janlanmagyna mümkinçilik döredýär. Bäsleşigimiziň III möwsüminiň özboluşly aýratynlygynyň biri hem onuň umumy sygrynyň akyl-dar şahyrymyz Magtymguly Pyragy bagyşlanmagydyr. Dana şahyrymyz özüniň ajaýyp sygrylarynda ýaşap geçen döwrüniň syýasatyna, halkara gatnaşyklaryna uly orun berýär. «Beýik Magtymguly Pyragynyň taglymaty — umumadamzat gymmatlyklarynyň

milli şamçyragy» atly umumy sygar astynda geçirilýän III möwsümiň VII saýlama oýnunyň temasy «XVIII asyrdan – XIX asyryň I çäryeginde Hyta hanlygynyň we Buhara emirliginiň halkara gatnaşyklary we diplomatiýasy» diýlip atlandyryldy.

«Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşiginiň III möwsüminiň VII saýlama oýnuna Ahal welaýatynyň Bäherden etrabynyň 5-nji orta mekdebiniň 11-nji synp okuwçysy Güýçmyrat Gulamow, Aşgabat şäherindäki Saparmyrat Türkmenbaşy adyndaky ýöriteleşdirilen umumy bilim berýän mekdep-internatynyň 10-njy synp okuwçysy Nurgözel Gutlyýewa, Mary welaýatynyň Sakarçäge etrabynyň Şatlyk şäherindäki takyk we tebigy ugurlara ýöriteleşdirilen 43-nji orta mekdebiniň 10-njy synp okuwçysy Jumamyrat Orazmyradow, şol mekdebiň 11-nji synp okuwçysy Muhammetnur Maksatmyradow, Aşgabat şäheriniň ýöriteleşdirilen 52-nji orta mekdebiniň 11-nji synp okuwçysy Resul Baýmyradow, Lebap welaýatynyň Türkmenabat şäheriniň 24-nji orta mekdebiniň 11-nji synp okuwçysy Aýlar Serdarowa, Mary welaýatynyň Mary şäherindäki 25-nji orta mekdebiniň 11-nji synp okuwçysy Şasem Durdykowa, Daşoguz welaýatynyň Daşoguz şäherindäki inlis dili, himiýa we biologiýa dersleri çuňlaşdyrylyp öwredilýän

26-njy orta mekdebiň 11-nji synp okuwçysy Söyli Ýazberdiyewa dagy gatnaşdylar.

Akyl-paýhas bäsleşiginiň nobatdaky oýnuna «Pähimdarlar geňesiniň» agzalary hökmünde Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunyň Halkara gatnaşyklary we diplomatiýa kafedrasynyň uly mugallymy, filosofiýa ylmlarynyň kandidaty Begenç Karayew, Magtymguly adyndaky Türkmen döwlet uniwersitetiniň Dünýä taryhy kafedrasynyň uly mugallymy Şamuhmet Akmyradow, Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasynyň Magtymguly adyndaky Dil, edebiýat we milli golýazmalar institutunyň Halk döredijiligi bölüminiň müdiri, filologiýa ylmlarynyň kandidaty Güljermal Gummanowa dagy adalatly eminlik etdiler.

«Pähimdarlar geňesiniň» yglan eden netijesine laýyklykda, bäsleşikde öz zehin-başarnyklary bilen beýleki gatnaşyjylardan tapawutlanan Aşgabat şäherindäki Saparmyrat Türkmenbaşy adyndaky ýöriteleşdirilen umumy bilim berýän mekdep-internatynyň 10-njy synp okuwçysy Nurgözel Gutlyýewa we Aşgabat şäheriniň ýöriteleşdirilen 52-nji orta mekdebiniň 11-nji synp okuwçysy Resul Baýmyradow VII saýlama oýnunyň ýeňijileri diýlip yglan edilip, ýarym final oýunlaryna gatnaşmaga hukuk gazandylar. Ýeňijilere we bäsleşige gatnaşyjylara institutunyň adyndan Hormat hatlary, Magtymgulynyň 300 ýyllygyna bagyşlanyp institutymyz tarapyndan taýýarlan «Magtymguly Pyragynyň umumadamzat ähmiýetli parahatçylyk taglymaty we häzirki zamanyň möhüm meseleleri» atly ylmy makalalar ýygyny, şeýlede hemaýatkärler tarapyndan gymmat bahaly ýadygärlik sowgatlary goşuryldy.

Aşgabat şäherindäki Saparmyrat Türkmenbaşy adyndaky ýöriteleşdirilen umumy bilim berýän mekdep-internatynyň 10-njy synp okuwçysy Nurgözel Gutlyýewa:

— Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň täwsyz tagallalary netijesinde biz — ýaşlaryň mümkinçilikler döredilýär. Maňa hem şeýle mümkinçilikleriň biri bolan «Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşigine gatnaşyp, ýeňiji bolmak bagty miýesser etdi. Bu bäsleşikde ýeňiji bolmak in uly maksatlarymyň biridi. Men bu maksadyma tarap bir ädim golaýlandygyma tüýs ýüregimden buýsanýaryn we bäsleşigiň geljekki tapgyrlarynda hem üstünlikli çykyş edip, ýeňiş gazanaryn diýip umyt edýärin. Şu pursatdan peýdalanylýp, türkmen halkynyň Milli Lideri Gahryman Arkadagymyza we Arkadagly Gahryman Serdarymyza tüýs ýüregimden sagbolsun aýdýaryn. Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, belent başlary aman bolsun, tutýan tutumly işleri hemişe rowaçlyklara beslensin!

**Intizar TAGANNÝAZOWA,
Halkara hukugy fakultetiniň II ýyl talyby,
«Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly
akyl-paýhas bäsleşiginiň
I möwsüminiň ýeňijisi.**

MAGTYMGULY PYRAGYNYŇ DÖREDIJILIGINDE ZENANLARYŇ WASPY

Halkymyzyň milli buýsanjyna öwrülen türkmeniň beýik şahyry we akyldary Magtymguly Pyragynyň sygrylary halkyň hakydasynda hemişelik orun aldy. Eger-de sygryýet älemni içi altyndyr kümüşden doly Nedir şanyň hazynasyna meňzetsek, onda Magtymguly Pyragy şol hazynanyň içindäki gözün ýagyny iýip gelyän «Kohi nura» meňzeş bolardy. Sebäbi akyldar dünýä edebiýatynyň göwher gaşydyr, bahasyna ýetip bolmajak hazynasydyr.

XVIII asyrdan bäri türkmeniň ruhy ganaty we şamçyragy bolup gelyän beýik pelsepewi şahyryň döredijilik temasy köptaraplydyr. Pyragynyň baý döredijiliginde zenanlara uly orun degişlidir. Magtymguly zenanlara degişli eserlerinde olaryň diňe bir görk-görmegini, daşky keşbini, owadanlygyny taryplamak bilen çäklenmän, goşgularynda olaryň gylyk-häsiýetini, maşgalada tutýan uly ornuny örän täsirli beýan edipdir. Bu bolsa onuň döredijilik aýratynlygydyr.

Söz ussady gyzlaryň owadan keşbini gül-günça meňzedipdir. Magtymguly durmuşy-da, tebigaty-da ýiti synlaýan, ony her taraply öwrenýän adam bolupdyr. Mysal üçin, ol «Meňzär hökümlü» sygrynda gelin-gyzlaryň waspyny şeýle beýan edipdir:

*Humay oturuşly, laçyn turuşly,
Kebuter topukly, maral görnüşli,
Täze hilal gaşly, merwerit dişli.
Tawus guş zynatly, Dawut towuşly,
Tezerw şiweli, käkilik yörüşli,
Tugun guş timarly, tarlan bakyşly.
Magtymguly, sen dek görmedim dildar,
Bu jana ýararly, köňle ýakymly.*

Şahyr türkmen gyzlarynyň gözelligini guş-gumrularyň, tebigatyň, beýleki üýtgeşik janly-jandarlaryň keşbi, timarlylygy, asyly hereketleri we kereşmeleri, owadan hem gelşikli sypatlary bilen deňeşdirýär. Onuň gyzlaryň çalasyňlygyny laçyna, salyhatly hem näzli yörüşini marala, owadan hem-de gelşikli aýaklaryny keperdi topugyna ýa-da olaryň buýsanjaňlyk bilen bakyşyny tarlaň bakyşyna meňzedýänliginden hem aýdyň görmek bolýar.

Magtymgulynyň «Durasýň geler» diýen goşgusy bolsa gelin-gyzy barada söz açyp, gylyk-häsiýet bilen bagly meseläni öňe sürýär, degerli pikirleri orta atýar. Şahyr ilkinji bendinde:

*Gözel bardyr, gözellerden zyýada,
Anyň hyzmatynda durasýň geler,*

*Edepli, erkanly, mylaýymzada,
Tä ölinçän bile ýöresiň geler*

— diýip belleýär. Gözelleriň owadanlygy, elbetde, imrindiri sypatdyr. Emma gözeli ähli gözellerden zyýada, ýagny artykmaç, belent edip görkezýän zat – onuň gylyk-häsiýeti. Ol gözeli edepli, ekramly, mylaýym bolandygy üçin «gözellerden zyýada». Diýmek, gözeli gözeli edip görkezýän zat diňe görk-görmegi bolman, eýsem-de bolsa hä-

siýetiniň de ýakymly bolmagydyr. Gelin-gyzyň syraty bilen gylyk-häsiýeti sazlaşykly bolanda, şahyr aýtmýşlaýyn, «Döküp hazynanyň zerin bermeli, Anyň söwdasynda bolasýň geler».

Türkmen halky gadymy döwürden bäri zenan mertebesini ähli zatdan ileri tutupdyr. Sebäbi türkmen zenanlary maşgala ojagynyň abadançylygyny, azybiriligini üpjün edipdirler, gerek ýerinde şirin janlaryny orta goýupdyrlar. In esasly hem maşgalanyň dowamaty bolan ýaş nesliň terbiýesinde eneleriň hyzmaty örän uludyr.

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyş döwründe ýurdu myzda aýal-gyzlaryň önjeýli işlemegi, döredijilikli zähmet çekmegi, ylym bilen meşgullanmagy üçin birnäçe döwlet ähmiýetli işler durmuşa geçirilýär. Bu işleriň sakasynda duran türkmen halkynyň Milli Lideri, Türkmenistanyň Halk Maslahatynyň Başlygy Gahryman Arkadagymyzyň, peder ýoluny üstünlikli amal edýän Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň janlary sag, ömürleri uzak bolsun, alyp barýan umumadamzat ähmiýetli işleri rowaçlyklara beslensin!

**Sahydöwlet HÜMMETJUMAYEW,
Halkara gatnaşyklary
fakultetiniň I ýyl talyby.**

2024-nji ýylyň 6-njy martynda Türkmenistanyň Daşary işler ministrliginiň Halkara gatnaşyklary institutunda Ýaş diplomatlar mekdebiniň agzalarynyň, «Parahatçylygyň ýaş çaparlary» atly akyl-paýhas bäsleşigine gatnaşyjylaryň hem-de ýurdumyzyň 10-11-nji synp okuwçylarynyň arasynda Magtymgulynyň hoşniýetli goňsuçylyk baradaky sygrylaryna bagyşlanan «Magtymguly Pyragynyň parahatçylyk taglymaty» atly onlaýn test bäsleşigi geçirildi.

